

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/dcr-2013-en

דו"ח 2013 על שיתוף הפעולה למען פיתוח: שמים קץ לעוני

תקציר בעברית

יעדי הפיתוח של המילניום (MDGs) גייסו תמיכה פוליטית לצמצום העוני. נראה שהעולם כבר עמד ביעד ה-MDG להפחית בחצי את אחוז האוכלוסייה החיה בתנאי עוני קיצוניים (1.25 דולר ארה"ב ליום). ואולם, ההתקדמות לעבר יעדי הפיתוח של המילניום במדינות, במקומות, בקבוצות אוכלוסין ובמגדרים שונים לא הייתה אחידה, ובכך משקפת חולשה בסיסית בגישות הקיימות. עכשיו, כשארגון האומות המאוחדות ושותפיו מגבשים מסגרת גלובלית חדשה אשר תחליף את יעדי הפיתוח של המילניום ב-2015 (פרק 11), ניצב מולם אתגר דחוף – לשים קץ לעוני אחת ולתמיד. כדי להצליח בכך, כפי שעולה בבירור מן הדו"ח הנוכחי על שיתוף הפעולה למען פיתוח, יידרש יותר מן הטיפול השגרתי הקיים.

מהו עוני, וכיצד הוא נמדד?

שאלה זו עמדה בלב מחלוקות רבות סביב יעדי הפיתוח של המילניום. בדו"ח זה, משרטטים מובילי דעה אחדים אתגרים הקשורים בהגדרת העוני ומדידתו.

- **עוני אינו רק עניין של הכנסה.** יעד ה-MDG להפחית בחצי עוני קיצוני מבחינת רמת ההכנסה עוקף הרבה בעיות אחרות של מחסור (פרק 3). אין די בצמיחה כלכלית כדי לחסל את כל ממדי העוני או להיטיב עם כולם.
- **עניים אינם גרים רק במדינות עניות** (פרק 1). כיום, חי לו "מיליארד תחתון" חדש במדינות בעלות הכנסה בינונית, ובהן הודו וסי. מדידות ארציות של מצב העוני אינן חושפות את פערי השוויון האלה בתוך המדינות ואין בהן כדי להתוות את הדרך למיגורם (פרקים 2 ו-15).
- **עוני אינו סטנדרטי או סטטי.** צעדים חדשים צריכים להרחיק ראות מעבר לנתונים מצרפיים גלובליים כדי לשקף את נקודות הפתיחה והקשיים השונים של מדינות שונות, לטפל בפערי שוויון, ולהבטיח אפשרות להשוואה לאורך זמן (פרקים 2 ו-11).
- **הבעיה אינה טמונה רק ב"להגיע עד פת לחם" - אלא בהישארות במצב הזה** (פרק 4). לפחות חצי מיליארד אנשים תקועים בעוני כרוני. את המדיניות יש לתכנן במיוחד לא רק למיגור עוני קיצוני וכרוני, אלא גם למניעת התדרדרותן של קבוצות חדשות לעוני.

יעדים חדשים לחיסול העוני

כדי להמשיך ולהביא לידי ביטוי את החזון של הצהרת המילניום, על אג'נדת הפיתוח הבינלאומית החדשה לגלם עקרונות של סולידריות, שוויון, כבוד וכיבוד הטבע (פרק 12). היא תצטרך יעדים שיש בהם כדי לנתב באפקטיביות את מימושו של שאיפות יסוד, מטרות שקל לעקוב אחריהן, ואסטרטגיות לשינוי כלכלי וחברתי. הדו"ח הנוכחי מעלה שלל הצעות לפיתוח המרכיבים הללו, ובכלל זה:

מעבר מעוני לרווחה לכול

- יצירת אינדיקטור מרכזי חדש שימדוד התקדמות לקראת מיגור העוני על כל צורותיו, כהשלמה אפשרית לשימוש הקיים בהכנסה כאינדיקטור לעוני (פרקים 3 ו-5).
- הוספת מטרות ואינדיקטורים שמטרתם לבדוק אם אנשים חדשים מצטרפים למעגל העוני (פרק 4). הוספת יעד של צמצום אי-שוויון בהכנסות, או סט של אינדיקטורים לאי-שוויון לרווח היעדים השונים (פרקים 1 ו-11).
- נקיטת גישה דו-מסלולית למגדר: יעד של שוויון בין המינים והעצמת נשים בשילוב עם דרך לחשוף פערים מגדריים בכל היעדים והמטרות האחרים (פרק 16).

שילוב בין יעדים ומחויבויות לאומיים וגלובליים

- ביסוס יעד גלובלי חדש של הפחתת עוני במישור ההכנסה על צעדים לאומיים למלחמה בעוני שהם מתואמים ועקביים במישור הבינלאומי (פרק 2).
- דאגה לכך שהאג'נדה החדשה תהיה ישימה לכל המדינות, אך בהבדלי מחויבויות בין המדינות בהתאם לנקודת הפתיחה, ליכולות ולמשאבים השונים שלהן (פרק 11).
- קביעת מטרות ברמה הלאומית, אך בכפוף לסטנדרטיים מינימליים כלל-עולמיים (פרקים 11 ו-15).

שיפור נתונים למעקב אחר התקדמות

- אימוץ יעד, מטרה ואינדיקטור ספציפיים לשיפור זמינותם ואיכותם של נתונים למעקב אחר התקדמות לעבר היעדים החדשים הללו, והשקעה ביכולותיהן של מדינות שונות בתחום הסטטיסטי (פרקים 14 ו-16).

כיוונים חדשים לחיסול העוני

הגדרת המטרות הנכונות היא הצעד הראשון; השגתן תצריך מדיניות חדשות, מחויבות ומנהיגות מצד ממשלות לאומיות - בצפון ובדרום כדור הארץ - ומצד הקהילה הבינלאומית בכללותה. ממשלות, חברי פרלמנט, מוסדות רב-צדדיים ואזורים, החברה האזרחית, ארגונים לא-ממשלתיים, קרנות והמגזר הפרטי יצטרכו כולם לשתף פעולה כדי להבטיח שכל צעדי המדיניות בכל התחומים יפעלו יחדיו לחיסול העוני.

האנשים שתרמו לכתיבת הדו"ח הנוכחי חולקים מניסיונם העשיר בכל הנוגע לאמצעים שעובדים, לרבות:

- **התייחסות לפיתוח כמעבר מעוני לעמדה של עוצמה** על ידי העצמת אנשים, במיוחד נשים ועניים כרוניים, וחסול אפליה חברתית המשאירה אותה עניים. סוכנויות העוסקות בשיתוף פעולה למען פיתוח, תנועות פוליטיות וארגוני חברה אזרחית יכולים לתמוך במעברים כאלה לעמדה של עוצמה (פרקים 4, 5, 6, 9, 10 ו-16).
- **בניית כלכלות מקלילות ובנות-קיימא** המאפשרות לעניים ביותר להשתתף בצמיחה וליהנות ממנה. הדבר יחייב לשנות מן היסוד את כיוון ותעדופן של מדיניות ותכניות - במיוחד בתחומי החקלאות, החינוך, האנרגיה והתעסוקה (פרקים 4, 7, 8, 14 ו-15).
- **דאגה למערכות הגנה סוציאלית** - הבטחת תעסוקה, תשלומי העברה, פנסיות, קצבאות ילדים ונכות - במטרה ליצור מעגל שיפור מתמיד שיאפשר לעניים לקיים את עצמם, לצבור נכסים, ליהנות מגישה להזדמנויות כלכליות ולעמוד בטלטלות כגון שינוי האקלים (פרקים 4, 5, 6, 7, 9, 10 ו-13).
- **הפיכת קיימות סביבתית ומשאבי טבע לעדיפות ליבה**, דבר הקשור באופן הדוק לצמצום העוני ולרווחה. על צעדי המדיניות לטפל לא רק בתסמינים, אלא גם בגורמים לעוני, מבלי לפגוע ברווחתם של דורות עתידיים (פרקים 11, 13 ו-15).
- **להשקיע בחקלאים קטנים** על מנת להתמודד עם העוני ולעודד צמיחה כלכלית בעלת בסיס רחב במדינות עניות וחקלאיות בעיקרן (פרקים 8 ו-10).
- **תמיכה בחילופי ידע וניסיון** בנושא צמצום העוני, בפרט בקרב מדינות דרומיות (פרקים 1, 8, 15 ו-16).

מה משמעות הדבר לגבי שיתוף פעולה למען פיתוח?

כדי לעמוד באתגרים הללו, תידרש תמיכה נוספת. בעוד שמשאבים כספיים יבואו יותר ויותר ממערכות המס של המדינות עצמן, סיוע רשמי לפיתוח (ODA) ימשיך להיות חיוני. עליו להפוך להיות "חכם" יותר במשיכת כספים נוספים, זאת בתוך מסגרת גלובלית יחידה ומאוחדת העושה שימוש אופטימלי בכל מקורות המימון הקיימים ומבטיחה שקיפות (פרקים 15 ו-16). השותפות החדשה, ה-Global Partnership for Effective Development Co-operation, תוכל לזרז ולרכז את המאמצים והמשאבים הגלובליים (מאמר המערכת). מיגור העוני והפחתת אי-השוויון, בתוך ובין מדינות, יחייבו תמיכה מתמשכת ועקבית במדינות חלשות; מיקוד מאמצים לטיפול במובלעות של עוני קיצוני במדינות בעלות הכנסה בינונית; פיתוח יכולתן של מדינות לספק לעצמן מוצרים ציבוריים; והכרה בכך ששלום והפחתת אלימות הם הבסיס לחיסול העוני (פרקים 14, 15 ו-16).

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *Development Co-operation Report 2013: Ending Poverty*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2013-en